

«Η Ψηφιακή Διαπεριφερειακή Βιβλιοθήκη Κοζάνης και η παρουσίαση του Δικτύου Βιβλιοθηκών Δυτικής Μακεδονίας»

Δρ. Γαρουφάλλου Εμμανουήλ, Καθηγητής Εφαρμογών, Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης & Ερευνητική Ομάδα Δέλτος **Στεργιοπούλου Ιωάννα Θ**, Βιβλιοθηκονόμος, Προϊσταμένη Κοβεντάρειου Δημοτικής Βιβλιοθήκης Κοζάνης

Εισαγωγή

Η ανάπτυξη συλλογικών καταλόγων βιβλιοθηκών και ιδιαίτερα της περιφέρειας διαδραματίζουν έναν ιδιαίτερο και σημαντικό ρόλο στην παροχή πληροφόρησης προς τους χρήστες και τους φορείς των περιοχών αυτών. Η Ψηφιακή Διαπεριφερειακή Βιβλιοθήκη (ΨΔΒ) Κοζάνης μέσα από το Δίκτυο Βιβλιοθηκών Δυτικής Μακεδονίας αποσκοπεί στη δημιουργία μιας ενιαίας βάσης δεδομένων που θα δίνει πρόσβαση στις πληροφοριακές πηγές και τις υπηρεσίες πληροφόρησης των πέντε ενεργών βιβλιοθηκών της ευρύτερης περιοχής, δηλαδή της Κοζάνης, της Πτολεμαΐδας, της Καστοριάς, του Άργους Ορεστικού και του Βελβεντού.

Το έργο εντάχθηκε και χρηματοδοτείται από το Γ' ΚΠΣ μέσω του ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας. Για την υλοποίησή του κρίθηκε απαραίτητη η μηχανοργάνωση και η βιβλιοθηκονομική τεκμηρίωση του υλικού των βιβλιοθηκών αυτών. Έτσι, μεταξύ άλλων, το έργο περιλαμβάνει την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού (ή αναβάθμιση του παλιού) για όλες τις βιβλιοθήκες για να καταστεί λειτουργική η διασύνδεση των βιβλιοθηκών, την εγκατάσταση εφαρμογής στην Κοβεντάρειο Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης για τη διαχείριση του δικτύου των βιβλιοθηκών της Δυτικής Μακεδονίας, την εκπαίδευση του προσωπικού των βιβλιοθηκών, κ.α.

Στην επιστημονική εργασία αυτή θα παρουσιαστούν οι λειτουργίες του συλλογικού καταλόγου (κατάλογος, αναζήτηση-ανάκτηση, ανταλλαγή δεδομένων, διαδικασίες κυκλοφορίας υλικού, διαδικασίες παραγγελίας υλικού, στατιστικά δεδομένα, κ.λπ.). Επίσης, θα εξεταστούν ζητήματα παραμετροποίησης, χρήσης προτύπων, βιβλιογραφικών εγγραφών, συνεργασίας με τους φορείς, και διαχείρισης λειτουργίας της ψηφιακής διαπεριφερειακής βιβλιοθήκης (e-Library) των βιβλιοθηκών που θα συνδεθούν στο δημιουργούμενο δίκτυο των βιβλιοθηκών της Δυτικής Μακεδονίας.

Παρακάτω θα παρουσιαστούν σύντομα οι πέντε βιβλιοθήκες που συμμετείχαν στο πρόγραμμα της Ψηφιακής Διαπεριφερειακής Βιβλιοθήκης Κοζάνης και του Δικτύου Βιβλιοθηκών Δυτικής Μακεδονίας.

Δίκτυο Βιβλιοθηκών Δυτικής Μακεδονίας

«Κοβεντάρειος» Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης (ΚΔΒΚ)

Ιστορικό-Στόχοι

Η «Κοβεντάρειος» Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης συγκαταλέγεται στις σημαντικότερες ιστορικές βιβλιοθήκες της χώρας και της Βαλκανικής με αφετηρία της, σαν σχολικής, το δεύτερο μισό του 17^{ου} αι., όταν ιδρύθηκε η Σχολή της Κοζάνης. Το 1690 δημιουργήθηκε ο πρώτος χειρόγραφος κατάλογος με 440 τόμους βιβλίων. Το 1813 χτίζεται δίπλα από το ναό του Αγ. Νικολάου μικρό θολωτό οίκημα που ονομάζεται «Οίκος Βελτιώσεως» και εκεί συγκεντρώνονται όλα τα βιβλία της μικρής τότε βιβλιοθήκης, η οποία στη συνέχεια εμπλουτίζεται κυρίως από δωρεές επισκόπων, διανοούμενων, συγγραφέων αλλά και φιλογενών Κοζανιτών που ζουν στην κεντρική Ευρώπη. Το 1916 ιδρύεται το σωματείο «Αναγνωστήριο Κοζάνης» το οποίο παραλαμβάνει τα βιβλία του «Οίκου Βελτιώσεως», ενώ το 1923 τα βιβλία παραδίδονται στο Δήμο και συστήνεται η Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης. Το 1930 διορίζεται έφορός της ο Ν. Π. Δελιαλής, αναστηλωτής της σημερινής Βιβλιοθήκης, προσωπικότητα που θα σημαδέψει την ιστορία της πόλης και ειδικά της Βιβλιοθήκης. Την ίδια περίοδο προστίθεται στην επωνυμία της η λέξη «Κοβεντάρειος» λόγω της μεγάλης δωρεάς φιλογενών Κοζανιτών με σκοπό την μετεγκατάσταση της Βιβλιοθήκης σε ιδιόκτητο κτίριο, η οποία γίνεται το 1964. Το 1986 με την υπ' αριθμ. 40/86 (ΦΕΚ 382Β', 10-06-1986) απόφαση του Δήμου η βιβλιοθήκη γίνεται ΝΠΔΔ και σήμερα διοικείται από 13/μελές Δ.Σ. Η βιβλιοθήκη βρίσκεται στο 2^ο όροφο του εμπορικού κέντρου του Δήμου, στην καρδιά της πόλης και συστεγάζεται με το ΙΝΒΑ (ΝΠΙΔ του Δήμου) που ιδρύθηκε το 1995 με κύριο σκοπό και στόχο την προβολή και ανάδειξή της.

Συλλογές-Υπηρεσίες

Ο χώρος της ΚΔΒΚ ασφυκτιά σήμερα από το μέγεθος των συλλογών της: Βυζαντινά, μεταβυζαντινά και ξενόγλωσσα χειρόγραφα, πλήθος ελληνικών και οθωμανικών εγγράφων, σημαντικά ελληνικά και ξενόγλωσσα έντυπα, τουρκικά φιρμάνια, κώδικες, χάρτες (ανάμεσά τους η «Χάρτα του Ρήγα Φεραίου»), εκδόσεις του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, εκδόσεις λογίων από τη Δυτική Μακεδονία, κ.λπ., προσφέρουν πολύτιμες πηγές για την ιστορία της ευρύτερης περιοχής αλλά και της χώρας. Το κύριο μέρος της συλλογής της αποτελείται από 120.000 τεκμήρια. Από αυτά, τα 8.500 περίπου αφορούν εκδόσεις από το 1494 έως το 1912, τα 5.500 αφορούν τόμους περιοδικών, 422 είναι χειρόγραφα και υπάρχουν χιλιάδες λυτά έγγραφα. Τα παραπάνω κατανέμονται στην αίθουσα αναγνωστήριου-πληροφοριακού τμήματος, στην αίθουσα του κέντρου πληροφόρησης, σε δύο αίθουσες εφημερίδων και περιοδικών, δύο αίθουσες δανειστικού τμήματος, τρεις αίθουσες παλαιών εντύπων (εκδόσεις 1494-1912), μιας αίθουσας Αρχαιακού υλικού (κώδικες, χειρόγραφα, λυτά έγγραφα) και της αίθουσας της βιβλιοθήκης του μακαριστού Διονυσίου. Τέλος, διαθέτει μια αξιόλογη συλλογή παλαιοχριστιανικών μνημείων και εικόνων.

Η Σύγχρονη βιβλιοθήκη

Πρώτη και σημαντικότερη αλλαγή στις προτεραιότητες της βιβλιοθήκης είναι η μετάθεση του κέντρου βάρους από τις συλλογές στους χρήστες της βιβλιοθήκης. Η συλλογή παραμένει ως βασικός πυλώνας της βιβλιοθήκης αλλά μπαίνει στο σκεπτικό της ανανέωσης, της προβολής, της προώθησης. Ταυτόχρονα δίνεται έμφαση στη διατήρηση και συντήρηση του σπάνιου υλικού της βιβλιοθήκης.

Η βιβλιοθήκη αντιμετωπίζει προβλήματα όπως έλλειψη προσωπικού που συνεπάγεται αδυναμία σωστής οργάνωσης και ακαταλληλότητας του κτιρίου με αποτέλεσμα τη μη ολοκληρωμένη ανάπτυξη νέων υπηρεσιών. Η ικανοποίηση των πληροφοριακών αναγκών των χρηστών αποτελεί πρώτο μέλημα για τη βιβλιοθήκη με σκοπό να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα και κατά συνέπεια η βιωσιμότητά της ως κύτταρου πολιτισμού. Ιδιαίτερη βαρύτητα έχει δοθεί ώστε ο πυρήνας της συλλογής να είναι ικανός να καλύψει σε ικανοποιητικό βαθμό κάθε πληροφοριακή αναζήτηση ή αναγνωστικό ενδιαφέρον.

Το πολυπολιτισμικό πλέον κοινό της βιβλιοθήκης έχει αλλάξει ποσοτικά και έχει διαφοροποιηθεί ποιοτικά με την ένταξη νέων ομάδων χρηστών όπως ερευνητές, φοιτητές, ΑμεΑ, νοικοκυρές, οικονομικοί μετανάστες, κ.λπ. Από τις βασικές προτεραιότητες της βιβλιοθήκης είναι η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, η έμφαση στον ψηφιακό γραμματισμό, η εκπαίδευση του προσωπικού στις νέες τεχνολογίες, η online πρόσβαση σε καταλόγους και το Διαδίκτυο, η δικτύωση της βιβλιοθήκης με τις τοπικές και περιφερειακές βιβλιοθήκες/συλλογές, η συνεργασία με τους τοπικούς φορείς και την κοινωνία π.χ με σχολεία, μουσεία, πανεπιστημιακά ιδρύματα, ΚΑΠΗ, πολιτιστικούς συλλόγους, τοπική αυτοδιοίκηση, και τέλος τη δημιουργία «Λεσχών ανάγνωσης».

Η μηχανογράφηση και η τεκμηρίωση του υλικού της βιβλιοθήκης ξεκίνησε με το σύστημα Libretto το 2000 και συνεχίστηκε με την αλλαγή του λογισμικού στο σύστημα ABEKT μέσω του προγράμματος της Ψηφιακής Διαπεριφερειακής Βιβλιοθήκης. Από την αρχή του έργου (Ιανουάριος 2007 έως τον Οκτώβριο του 2008) έγιναν περισσότεροι από 35.000 δανεισμοί βιβλίων, εγγράφηκαν 3.200 καινούρια μέλη, ενώ έγιναν διορθώσεις στις 6.500 εγγραφές των προηγούμενων μελών της βιβλιοθήκης που ήταν καταχωρημένα στο σύστημα Libretto. Τέλος, επεξεργαστήκαν βιβλιοθηκονομικά και περάστηκαν στον κατάλογο 3.500 νέες εγγραφές βιβλίων και άρθρων περιοδικών. Την βιβλιοθήκη την επισκέπτονται καθημερινά 180 με 200 χρήστες, εκτός των οργανωμένων επισκέψεων σχολείων.

Η βιβλιοθήκη πήρε μέρος στην έρευνα του προγράμματος ENTITLE (<http://www.entitleIII.eu/>) και ανέδειξε το περιεχόμενό της μέσα από την Ευρωπαϊκή Διαδικτυακή Πύλη MICHAEL (MICHAEL European portal). Υλοποίησε τα προγράμματα Ψηφιοποίηση-Επιστημονική Τεκμηρίωση και Ψηφιακή Καταλογογράφηση των Αρχείων Πολιτιστικών Τεκμηρίων της ΚΔΒΚ και Ψηφιακή Διαπεριφερειακή Βιβλιοθήκη Κοζάνης. Επίσης, συμμετείχε στο πρόγραμμα του ΥΠΕΠΘ, Δημόσια Κέντρα Πληροφόρησης σε 29 Δημοτικές Βιβλιοθήκες και στο έργο Ψηφιακές Συλλογές της ΚΔΒΚ.

«Λασσάνειο» Χαρτοθήκη Κοζάνης

Αξιοποιώντας την ιδιαίτερα πολύτιμη συλλογή ιστορικών χαρτών και ατλάντων που διαθέτει η βιβλιοθήκη, στην οποία κορυφαία θέση κατέχει η δωδεκάφυλλη *Χάρτα της Ελλάδος* του Ρήγα Βελεστινλή, ήδη ανακηρυγμένο εθνικό μνημείο της νεώτερης

«Η δυναμική και οι προοπτικές των Δημοτικών Βιβλιοθηκών στην Ελλάδα»

πολιτιστικής μας κληρονομιάς, ο Δήμος Κοζάνης, η Κοβεντάρειος Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, συνέπραξαν για την οργάνωση και ανάδειξη μιας Δημοτικής Χαρτοθήκης.

Η Χαρτοθήκη της Κοζάνης (<http://cartography.web.auth.gr/kozani>) από τον Οκτώβριο του 2008 στεγάζεται και λειτουργεί στο αρχοντικό Λασσάνη και φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα καινοτόμο θεσμό όχι μόνο για την πόλη, αλλά και για τη χώρα με απαιτήσεις διεθνούς ακτινοβολίας. Έρχεται έτσι η Χαρτοθήκη, ως συμπλήρωμα της ιστορικής Βιβλιοθήκης, να ενισχύσει το πολιτιστικό προφίλ της πόλης και να αποτελέσει έναν νέο μορφωτικό πόλο έλξης γύρω από τον πολιτισμό των χαρτών και της μορφωτικής τους δύναμης. Με την ανάδειξη, την προβολή και την αξιοποίηση της πλούσιας και σημαντικής, αλλά μέχρι τώρα άγνωστης συλλογής ιστορικών χαρτών και ατλάντων, κυρίως από την καθοριστική για τον ελληνισμό περίοδο του 18^{ου} αιώνα, η Χαρτοθήκη αναδεικνύει νέους ρόλους για τις δημοτικές βιβλιοθήκες και μαζί με τη Βιβλιοθήκη αποτελεί ένα ισχυρό δίπολο στον τομέα της γνώσης και του πολιτισμού της Κοζάνης.

Κέντρο Πληροφόρησης και Λέσχη Ανάγνωσης

Η δημιουργία του Κέντρου Πληροφόρησης έγινε με πρόγραμμα της Κοινωνίας της Πληροφορίας και συγκεκριμένα στα πλαίσια υλοποίησης του έργου «Δημιουργία Δημόσιων Κέντρων Πληροφόρησης σε 29 Δημοτικές Βιβλιοθήκες». Στόχος του έργου είναι η δωρεάν πρόσβαση στο Διαδίκτυο και η ειδικευμένη υποστήριξη στην αναζήτηση πληροφοριών ειδικού και γενικού περιεχομένου, σε τοπικό και εθνικό επίπεδο.

Στην ΚΔΒΚ λειτουργεί λέσχη ανάγνωσης με δυνατότητα ένταξης και νέων μελών, αλλά και δημιουργία νέων ομάδων ανάγνωσης. Τα τελευταία χρόνια, οι λέσχες ανάγνωσης κερδίζουν έδαφος στις βιβλιοθήκες και όλο και περισσότερες δημιουργούν ομάδες αναγνωστών (που μπορεί να είναι μια παρέα φίλων ή άγνωστα μεταξύ τους άτομα που έχουν κοινά βιβλιοφιλικά ενδιαφέροντα) που επιθυμούν να μοιράζονται την εμπειρία της ανάγνωσης. Η ΔΚΒΚ έχει μια επιτυχημένη διαδρομή στη λειτουργία λέσχης ανάγνωσης.

Παράρτημα της Βιβλιοθήκης στο Μαμάτσειο Νοσοκομείο

Το 2007 ξεκίνησε η δημιουργία του παραρτήματος της βιβλιοθήκης στο Μαμάτσειο Νοσοκομείο με στόχο την εξυπηρέτηση των νοσηλευόμενων, συνοδών επισκεπτών, του προσωπικού του Νοσοκομείου Κοζάνης αλλά και των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής. Σήμερα η συλλογή ανέρχεται σε 534 βιβλία, λογοτεχνικού κυρίως περιεχομένου. Άμεση προτεραιότητα της ΚΔΒΚ είναι ο εμπλουτισμός της με βιβλία ιατρικών επιστημών.

Δημοτική Βιβλιοθήκη Πτολεμαΐδας (ΔΒΠ)

Ιστορικό-Στόχοι

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Πτολεμαΐδας ιδρύθηκε το 1988 και λειτουργεί στο ανακαινισμένο κτίριο του παλιού Δημαρχείου της πόλης. Στο διάστημα λειτουργίας της η συλλογή της Δημοτικής Βιβλιοθήκης αναπτύχθηκε στους 13.000 τόμους βιβλίων.

Οι κεντρικοί στόχοι της Δημοτικής Βιβλιοθήκης είναι: η ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση και η ελεύθερη ανάκτηση πληροφοριών για την κάλυψη των πληροφοριακών αναγκών των πολιτών, η προώθηση προγραμμάτων ψυχαγωγίας, η προώθηση προγραμμάτων πληροφοριακού γραμματισμού, η συγκέντρωση και διαφύλαξη της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς, η ανάπτυξη του αναγνωστικού κοινού, δίνοντας έμφαση κυρίως στους εφήβους και στα παιδιά, η ανάπτυξη φιλαναγνωστών μέσα από δράσεις όπως π.χ. λέσχη βιβλίου και τέλος, η ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της φαντασίας των νέων.

Συλλογές-Υπηρεσίες

Η συλλογή της βιβλιοθήκης περιλαμβάνει τη συλλογή των λογοτεχνικών, παιδικών και εφηβικών βιβλίων, τη συλλογή τεκμηρίων που καλύπτει θεματικά γενικές κατηγορίες της κάθε επιστήμης, πλούσιο πληροφοριακό υλικό, την τοπική συλλογή με βιβλία και έντυπα που έχουν εκδοθεί από ανθρώπους και φορείς της πόλης, το αρχείο του τοπικού τύπου, τη συλλογή σπάνιων βιβλίων του 18^{ου} αιώνα, τη συλλογή εκδόσεων εκπαιδευτικών προγραμμάτων που έχουν υλοποιηθεί στα σχολεία της πόλης, και τέλος το οπτικοακουστικό υλικό αποτελούμενο από βίντεο και CDs.

Το αρχείο μελών της ΔΒΠ ανέρχεται στα 9.500 μέλη ενώ η δανειστική κίνηση υπερβαίνει τους 16.000 δανεισμούς κατά μέσο όρο ετησίως. Τα τμήματα τα οποία λειτουργούν στην βιβλιοθήκη είναι το Πληροφοριακό, το Παιδικό, το Λαϊκό και το Αναγνωστήριο.

Το 2000 η ΔΒΠ συνέλεξε αναδρομικά τον τοπικό τύπο τον οποίο αρχειοθέτησε με στόχο την ηλεκτρονική οργάνωση του νέου Τμήματος Τοπικού Τύπου και Ιστορίας της πόλης της Πτολεμαΐδας. Την ίδια χρονιά η Δημοτική Βιβλιοθήκη συμμετέχοντας στο πρόγραμμα Αυτοματοποίησης Βιβλιοθηκών του Νομού Κοζάνης που υλοποιούσε το INBA ξεκίνησε την μηχανοργάνωση των λειτουργιών της με τη χρήση του λογισμικού Libretto. Με την ένταξη της βιβλιοθήκης στο πρόγραμμα της Ψηφιακής Διαπεριφερειακής Βιβλιοθήκης Κοζάνης ξεκίνησε το έργο αυτοματοποίησής της με το πρόγραμμα ABEKT, όπου έως σήμερα έχουν ολοκληρωθεί και ενσωματωθεί 2.600 εγγραφές. Η ταξινόμηση του υλικού της ΔΒΠ γίνεται με το Δεκαδικό Σύστημα Ταξινόμησης DEWEY, ενώ η θεματική ευρετηρίαση γίνεται με την Sears List of Subject Headings και τον Κατάλογο Ελληνικών Θεματικών Επικεφαλίδων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας.

Το Πληροφοριακό Τμήμα

Στο ισόγειο του κτιρίου βρίσκεται το Πληροφοριακό Τμήμα με 1.200 τόμους πληροφοριακού υλικού (Εγκυκλοπαίδειες, Λεξικά, Βιβλιογραφικούς οδηγούς, κ.λπ.), καθώς και συλλογή με βιβλιογραφικό και φωτογραφικό υλικό τοπικού ενδιαφέροντος. Σύντομα το τμήμα αυτό θα εμπλουτισθεί με CDs και Video.

Το Παιδικό Τμήμα

Στο ισόγειο του κτηρίου βρίσκεται το Παιδικό Τμήμα, το οποίο είναι δανειστικό με 4.500 τόμους βιβλίων. Υπάρχει πλούσια συλλογή λογοτεχνικών βιβλίων για παιδιά, παραμύθια, εικονογραφημένα βιβλία καθώς επίσης και πληθώρα παιδικών βιβλίων γνώσης και πληροφόρησης. Μια σειρά επιτραπέζιων παιχνιδιών και υλικά δημιουργικής απασχόλησης είναι διαθέσιμα για χρήση από το παιδικό κοινό.

Το Λαϊκό Τμήμα

Το Λαϊκό Τμήμα βρίσκεται στον Α΄ όροφο του κτηρίου της ΔΒΠ και φιλοξενεί 7.000 τόμους βιβλίων για δανειστική χρήση. Η συλλογή του Λαϊκού Τμήματος αποτελείται από βιβλία γνώσεων σε όλα τα θέματα γενικού και τοπικού ενδιαφέροντος, απευθύνεται σε όλους τους πολίτες και προσπαθεί να καλύψει τις ανάγκες του αναγνωστικού κοινού. Ανάμεσα στις πιο δημοφιλείς προτιμήσεις των αναγνωστών είναι τα βιβλία λογοτεχνίας.

Δημοτική Βιβλιοθήκη Καστοριάς

Ιστορικό-Στόχοι

Στην Καστοριά υπήρξε βιβλιοθήκη της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας από την εποχή της τουρκοκρατίας η οποία είχε πολύτιμες εκδόσεις συγγραμμάτων του 17^{ου} αιώνα. Τη συλλογή αυτή είχε δωρίσει στη γενέτειρα του ο Κων/νος Μιχαήλ Ιατροφιλόσοφος (1751-1816) που ζούσε και εργαζόταν στη Βιέννη και αποτελούνταν από 600 τόμους βιβλίων κλασικών Ελλήνων συγγραφέων, βιβλία ιατρικής, καθώς και βιβλία ιταλικής και γερμανικής γλώσσας. Από τη βιβλιογραφική και ιστορική έρευνα ανακύπτει ότι το 1872 στη Βιβλιοθήκη της Καστοριάς σώζονταν οι κώδικες της Μητρόπολης Καστοριάς με τον παλαιότερο να χρονολογείται μεταξύ του 1531-1550, Ευαγγέλια και διάφοροι λόγοι που εκφώνησε από τον άμβωνα γνωστός κληρικός της Καστοριάς με θέμα «Περί έτος, μηνών, ημερών και Ινδικτίωνος» που εκδόθηκαν στο τέλος της εκθέσεως του Κορυδάλε. Εκτός από τους κώδικες της Μητρόπολης υπήρχαν και άλλα βιβλία, όπως της Εφορείας των Σχολείων, Καθολικό, Γενικό, Συνεδριάσεων, Ευεργετών, Αποφάσεων της Κοινότητας, Περιουσιών της Μαυριώτισσας, λογαριασμών, αντίγραφα επιστολών, αποδείξεις σημειώσεων λασσών (τόκων), αντίγραφα διαφόρων γραμμάτων, καταγραφής χωραφιών και κτημάτων της Μαυριώτισσας, βιβλία αποφάσεων της κοινότητας περί καταχρήσεων, διαφόρων εθίμων και γάμων. Την πλούσια αυτή Βιβλιοθήκη και τους κώδικες της Μητροπόλεως παρέλαβε ο τμηματάρχης χειρογράφων της Εθνικής Βιβλιοθήκης Ελλάδος Θ. Βολίδης στις 9 Ιουλίου 1913 και τη μετέφερε στην Εθνική Βιβλιοθήκη Ελλάδος, αφού άφησε κατάλογο παραληφθέντων βιβλίων και χειρογράφων. Όλο το υλικό φυλάσσονταν στο σκευοφυλάκιο της Μητρόπολης μαζί με εκκλησιαστικά

κειμήλια τα οποία παραδόθηκαν στον Θ. Βολιδή. Μετά την πράξη «αποψίλωσης» της βιβλιοθήκης με τη «συγκατάθεση» των φορέων, ο Μητροπολίτης Καστοριάς πρωτοστάτησε στην ίδρυση νέας Βιβλιοθήκης με το όνομα «Λαϊκή». Η Δημοτική (Λαϊκή) βιβλιοθήκη Καστοριάς ιδρύθηκε και λειτουργεί από το 1924 μέχρι το έτος 1998 ως υπηρεσία του Δήμου, ενώ παρέμεινε κλειστή από το 1940 μέχρι το 1946. Το 1999 γίνεται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (υπ' αριθ.1727/9-9-1999 ΦΕΚ Β') με την ονομασία «Αθαν. Χριστόπουλος». Το 2000 η Βιβλιοθήκη μεταφέρθηκε στον 2^ο όροφο του κτηρίου της οδού Βαλαλά 58.

Συλλογές-Υπηρεσίες

Σήμερα η βιβλιοθήκη κατέχει ελάχιστους σπάνιους τίτλους από την πρώτη της συλλογή, όπως για παράδειγμα 300 τίτλοι βιβλίων έκδοσης 1760-1899. Επίσης, κατέχει τα αντίγραφα των κωδίκων της Μητρόπολης Καστοριάς που καλύπτουν τα έτη 1551-1750, καθώς και αρκετά σημαντικά χειρόγραφα που δίνουν πληροφορίες για την ιστορία της πόλης κατά τους προηγούμενους αιώνες. Ο συνολικός αριθμός της συλλογής της βιβλιοθήκης ανέρχεται στις 31.000 τεκμήρια, κυρίως βιβλία αλλά και περιοδικά, εφημερίδες, οπτικό-ακουστικό υλικό, άτλαντες, χάρτες, κ.λπ.

Στον χώρο της βιβλιοθήκης λειτουργεί το Κέντρο Πληροφόρησης αποτελούμενο από 6 Η/Υ, οι δύο από αυτούς για ΑΜΕΑ με τον πλήρη εξοπλισμό τους. Η πρόσβαση στο Διαδίκτυο είναι δωρεάν για όλους τους χρήστες της Βιβλιοθήκης. Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε από την Κοινωνία της πληροφορίας.

Επίσης μέσα από το έργο της Διαπεριφερειακής Ψηφιακής Βιβλιοθήκης, η Βιβλιοθήκη Καστοριάς από τις αρχές του 2008 επεξεργάστηκε βιβλιοθηκονομικά και ενέταξε στον κατάλογό της πάνω από 7.000 τίτλους βιβλίων.

Δημοτική Βιβλιοθήκη Ορεστίδος (Άργους Ορεστικού)

Ιστορικό-Στόχοι

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Ορεστίδος λειτουργεί από το Σεπτέμβριος του 1998 ως τμήμα της Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης του Δήμου Ορεστίδος.

Αν και νεοσύστατη η βιβλιοθήκη, άπλωσε γρήγορα τις «ρίζες» της στην τοπική κοινωνία βασιζόμενη σε τρεις άξονες: α) την υποστήριξη επιτροπής από εθελοντές

πολίτες-φιλιαναγνώστες, β) τη συνδρομή μαθητών- συνδέσμων από τα σχολεία της πόλης και γ) τη συνεργασία Αργιτών- φίλων της Βιβλιοθήκης.

Βασικός στόχος της Δημοτικής Βιβλιοθήκης είναι να παρέχει άμεση και αξιόπιστη πληροφόρηση σε όλους τους πολίτες με τη χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών, αλλά και να καλύπτει τις αναγνωστικές ανάγκες των πολιτών της. Η προσπάθεια της βιβλιοθήκης να καλλιεργήσει αναγνωστική συμπεριφορά μεταξύ των πολιτών, αλλά και να καταστεί η Δημοτική Βιβλιοθήκη εργαστήριο ανάγνωσης και εστία δημιουργικής ενασχόλησης είναι πρωταρχικοί στόχοι της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Ορεστίδος.

Συλλογές-Υπηρεσίες

Η βιβλιοθήκη υποστηρίζει μια σειρά από ομάδες που τις πλαισιώνουν κυρίως μαθητές, όπως οι ομάδες έρευνας και δημοσιογραφίας, ραδιοφώνου, ανάγνωσης, θεάτρου, δημιουργίας παραμυθιού, αλλά και ομάδες ανοικτές στο ευρύτερο κοινό όπως η ομάδα κατασκευής επιτραπέζιων εκπαιδευτικών παιχνιδιών και η ομάδα σκακιού.

Η βιβλιοθήκη, επίσης, έχει μια σειρά από δράσεις όπως: οργανώνει συναντήσεις με συγγραφείς, παρουσιάσεις βιβλίων, οργανώνει συνέδρια, πραγματοποιεί εκδόσεις, οργανώνει τη δράση Η Βιβλιοθήκη Ταξιδεύει, κ.λπ.

Τέλος, μέσα από το πρόγραμμα της Ψηφιακής Διαπεριφερειακή Βιβλιοθήκης, ο αριθμός των βιβλίων που έχουν εισαχθεί στο πρόγραμμα ABEKT είναι 2.600 τίτλοι όπου περίπου το 95% είναι λογοτεχνικά βιβλία, ενώ τα στοιχεία περισσότερων από 890 μελών της βιβλιοθήκης έχουν εισαχθεί στο πρόγραμμα.

Βιβλιοθήκη Μορφωτικού Ομίλου Βελβεντού

Ιστορικό-Στόχοι

Η Βιβλιοθήκη Βελβεντού δημιουργήθηκε το 1963 χάρη στον ένθερμο υποστηρικτή της, Βελβεντινό δάσκαλο Νίκο Παπαευαγγέλου. Την αρχική συλλογή αποτελούσαν 800 βιβλία. Σήμερα η βιβλιοθήκη αριθμεί 8.710 τόμους βιβλίων που καλύπτουν όλους τους τομείς της γνώσης. Η βιβλιοθήκη είναι δανειστική, ενώ η ύπαρξη αναγνωστηρίου στο χώρο της εξυπηρετεί την επί τόπου έρευνα και μελέτη.

Συλλογές-Υπηρεσίες

Η βιβλιοθήκη διαθέτει μια μικρή συλλογή παλαιών βιβλίων και μια συλλογή από χειρόγραφα άρθρα ντόπιων διανοούμενων. Στο δανειστικό της τμήμα υπάρχει συλλογή 732 βιντεοταινιών και DVD, 520 CD και CD-ROM, 10 περιοδικά και 393 αφίσες, χάρτες και τουριστικοί οδηγοί. Διαθέτει δύο Η/Υ για το κοινό με δυνατότητα πρόσβασης στο Διαδίκτυο.

Η βιβλιοθήκη ακολουθεί το ταξινομικό σύστημα Dewey, ενώ η μηχανοργάνωση γίνεται με το πρόγραμμα ABEKT, αφότου η βιβλιοθήκη εντάχθηκε στο πρόγραμμα της Ψηφιακής Διαπεριφερειακής Βιβλιοθήκης. Τη βιβλιοθήκη την επισκέπτονται μηνιαίως περίπου 150 αναγνώστες όλων των ηλικιών. Μεγάλος αριθμός αναγνωστών –κυρίως μαθητές και φοιτητές– χρησιμοποιεί το υλικό της βιβλιοθήκης για μελέτη και εκπόνηση εργασιών.

Καθιερωμένη εκδήλωση της βιβλιοθήκης είναι η έκθεση βιβλίου τον Αύγουστο, ενταγμένη στις θερινές πολιτιστικές εκδηλώσεις του Ομίλου. Πραγματοποιούνται συχνά εκθέσεις παιδικού βιβλίου, παρουσιάσεις βιβλίων, συγγραφέων ή αφιερωμάτων σε πρόσωπα και γεγονότα. Επίσης, οργανώνονται ημέρες κατασκευών με διαφορετικό κάθε φορά θέμα, ενώ η βιβλιοθήκη συνδιοργανώνει εκδηλώσεις με άλλους φορείς ή βιβλιοθήκες.

Το 2004, η βιβλιοθήκη πραγματοποίησε για πρώτη φορά την έκδοση βιβλίου, την ποιητική συλλογή του Β. Λαζάρου με τίτλο «Με χρώμα μπλε», ενώ φέτος ετοιμάζει ένα νέο βιβλίο με θέμα τη λαϊκή προφορική παράδοση του Βελβεντού. Να σημειωθεί ότι η βιβλιοθήκη διατηρεί μόνιμη στήλη στην τοπική εφημερίδα ΤΟ ΒΕΛΒΕΝΤΟ.

Το Σεπτέμβριο του 2007 πραγματοποιήθηκε η εγκατάσταση εξοπλισμού και ανάλογου λογισμικού (προϋπολογισμού 17.000,00 €), με την οποία ουσιαστικά ξεκίνησε και η ένταξη της βιβλιοθήκης στο δίκτυο της Ψηφιακής Διαπεριφερειακής Βιβλιοθήκης. Μέσω αυτού του προγράμματος η βιβλιοθήκη έχει εντάξει στο πρόγραμμα ABEKT 2.250 εγγραφές. Έως και σήμερα η χρήση του δικτύου γίνεται μόνο από το προσωπικό της βιβλιοθήκης. Στα μελλοντικά σχέδιά της είναι αφού ολοκληρωθεί η μηχανοργάνωση, να διατεθεί ο ηλεκτρονικός κατάλογός της στο κοινό.

Η Ψηφιακή Διαπεριφερειακή Βιβλιοθήκη Κοζάνης

Η ανάπτυξη των ψηφιακών βιβλιοθηκών, των αυτοματοποιημένων και συλλογικών καταλόγων βιβλιοθηκών, κ.λπ. προάγουν την οικονομική και αποδοτική διάθεση της πληροφορίας σε όλους τους τομείς της κοινωνίας, αλλά και ενισχύουν την επικοινωνία και τη συνεργασία μεταξύ των βιβλιοθηκών. Επίσης, οι συνεργασίες με βάση την ανταλλαγή υλικού, τη δημιουργία συλλογικών ψηφιακών καταλόγων, την ανταλλαγή τεχνογνωσίας, κ.λπ. συμβάλλουν στη διαμόρφωση ενός υγιούς περιβάλλοντος συνεργασίας μεταξύ των βιβλιοθηκών που αποτέλεσμα έχει τόσο οι βιβλιοθήκες όσο και οι χρήστες τους να αποκομίζουν κέρδη από την «κοινή» διαχείριση της γνώσης. Επίσης, τα παραπάνω συμβάλλουν στην ανάπτυξη της διαβίου μάθησης και της εξ αποστάσεων εκπαίδευσης στους χώρους των βιβλιοθηκών.

Η Διαπεριφερειακή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη της Δυτικής Μακεδονίας με κέντρο την Κοζάνη και με συνεργαζόμενες βιβλιοθήκες της Πτολεμαΐδας, της Καστοριάς, του Άργους Ορεστικού και του Βελβεντού, είχε σαν στόχο τη δημιουργία ενός διαπεριφερειακού συλλογικού καταλόγου των βιβλιοθηκών αυτών με τη χρήση της ονομασίας «Ψηφιακή Διαπεριφερειακή Βιβλιοθήκη (e-Library)» για να αναδείξει το νέο και καινοτόμο στην προσπάθεια αυτή. Κάτω από αυτό το πλαίσιο συνεργασίας δημιουργήθηκε και το Δίκτυο Βιβλιοθηκών Δυτικής Μακεδονίας με σκοπό να συνδράμει στο πρόγραμμα ανάπτυξης των βιβλιοθηκών αυτών. Στην πρώτη φάση του έργου οι βιβλιοθήκες μηχανοργάνωσαν μέρος των υπηρεσιών τους και ξεκίνησαν τη βιβλιοθηκονομική τεκμηρίωση του υλικού τους.

Με την ολοκλήρωση του έργου (συλλογικού καταλόγου) θα δίνεται η δυνατότητα αναζήτησης υλικού είτε στον κατάλογο της κάθε βιβλιοθήκης ξεχωριστά, είτε σε όλους τους καταλόγους, είτε σε επιλογή καταλόγων, αναλόγως με την επιθυμία του χρήστη. Επίσης, θα γίνεται άμεση ενημέρωση για τη διαθεσιμότητα των βιβλίων και άλλου υλικού και σε μελλοντικό στάδιο σχεδιάζεται να αναπτυχθεί μια υπηρεσία διαδανεισμού υλικού μεταξύ των βιβλιοθηκών για την καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών της Δυτικής Μακεδονίας.

Ακόμη, οι πολίτες θα έχουν τη δυνατότητα να ενημερώνονται για τις δραστηριότητες κάθε βιβλιοθήκης που συμμετέχει στο δίκτυο βιβλιοθηκών μέσα από έναν κεντρικό-κοινό διαδικτυακό χώρο υποδοχής του κοινού που θα φιλοξενεί το συλλογικό κατάλογο, θα προάγει τις κοινές υπηρεσίες των βιβλιοθηκών και θα δίνει πρόσβαση

στους δικτυακούς τόπους των συνεργαζόμενων βιβλιοθηκών. Μέσα από την ανάπτυξη του δικτύου των βιβλιοθηκών θα ενισχυθούν η επικοινωνία και η συνεργασία μεταξύ των βιβλιοθηκών, οι βιβλιοθήκες θα «ανοίξουν» τις υπηρεσίες τους στο ευρύ κοινό και θα συμβάλουν στις ίσες ευκαιρίες πρόσβασης των πολιτών στην πληροφορία.

Το πρόγραμμα είχε δύο υποέργα τα οποία παρουσιάζονται συνοπτικά παρακάτω:

Τεχνική Περιγραφή του 1^{ου} Υποέργου⁷⁰

Το 1^ο υποέργο περιλάμβανε την προμήθεια και εγκατάσταση του απαραίτητου εξοπλισμού, για να καταστεί λειτουργική η διασύνδεση των βιβλιοθηκών και την εγκατάσταση εφαρμογής στην Κοβεντάρειο Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης, για τη διαχείριση του δικτύου των βιβλιοθηκών της Δυτικής Μακεδονίας. Το Λογισμικό έπρεπε να καλύπτει τις παρακάτω απαιτήσεις:

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

- α. Δυνατότητα χρήσης δικτύου Windows.
- β Η διεπαφή χρήσης (user interface) του συστήματος να είναι στην ελληνική γλώσσα
- γ. Για βιβλιοθήκες που υπάγονται σε ένα κοινό δίκτυο, να παρέχεται η δυνατότητα ανεξάρτητης διαχείρισης του καταλόγου κάθε βιβλιοθήκης και παράλληλα ταυτόχρονης πρόσβασης στους κατανεμημένους καταλόγους από μια κοινή διεπαφή (ένα κοινό interface).
- δ. Υποστήριξη διαδικασιών απογραφής της συλλογής της βιβλιοθήκης.
- ε. Δυνατότητα διαχείρισης πολυγλωσσικής βάσης δεδομένων, με βάση το πρότυπο UNICODE.

⁷⁰ Η παρακάτω τεχνική περιγραφή του έργου βασίζεται στο τεχνικό του δελτίο. Δεν μπορεί να είναι ενδεικτική για παρόμοια έργα καθώς παράγοντες όπως το είδος και ο αριθμός των βιβλιοθηκών, το ύψος χρηματοδότησης, ο χρόνος παράδοσης του έργου, οι συνεργαζόμενοι φορείς, η υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή, η υπάρχουσα βιβλιοθηκονομική επεξεργασία του υλικού των βιβλιοθηκών, κ.α. επηρεάζουν και διαμορφώνουν τις προδιαγραφές του κάθε έργου διαφορετικά.

Λειτουργίες Καταλόγου:

α. κατάλογος: δυνατότητα ανάπτυξης βιβλιογραφικής βάσης δεδομένων με καταχώρηση και ενημέρωση βιβλιογραφικών εγγραφών και εγγραφών καθιερωμένων τύπων βάσει των προτύπων ISO 2709 UNIMARC και UNIMARC/Authorities.

β. Αναζήτηση - Ανάκτηση:

- δυνατότητα αναζήτησης και ανάκτηση βιβλιογραφικών εγγραφών από τον κατάλογο της βιβλιοθήκης.
- Δυνατότητα απομακρυσμένης πρόσβασης στον κατάλογο της βιβλιοθήκης μέσω web interface και βάση του πρωτοκόλλου Z39.50.
- Δυνατότητα ταυτόχρονης αναζήτησης σε περισσότερους από ένα καταλόγους.

γ. Ανταλλαγή Δεδομένων: δυνατότητα εισαγωγής/εξαγωγής δεδομένων βιβλιογραφικών εγγραφών και εγγραφών καθιερωμένων τύπων από/σε διάταξη ISO 2709 UNIMARC και UNIMARC/Authorities, αντίστοιχα.

δ. Παρακολούθηση περιοδικών εκδόσεων: Αναλυτική παρακολούθηση της παραλαβής και της διαθεσιμότητας των τευχών και παρακολούθηση και διαχείριση των συνδρομών ανά αντίτυπο περιοδικής έκδοσης.

ε. Εκτύπώσεις: Δημιουργία και εκτύπωση καταλόγων βιβλιογραφικών εγγραφών, εγγραφών καθιερωμένων τύπων, τευχών περιοδικών εκδόσεων, καθώς και δημιουργία και εκτύπωση επισημάτων αντιτύπων.

Διαδικασίες Κυκλοφορίας Υλικού:

α. Αρχείο Μελών: Καταχώρηση και διαχείριση (*διόρθωση, διαγραφή*) των μελών της βιβλιοθήκης, αλλά και δυνατότητα ένταξης των μελών σε κατηγορίες ανάλογα με τα δικαιώματα που έχουν στη συλλογή της βιβλιοθήκης.

β. Κυκλοφορία Υλικού: Καταχώρηση και διαχείριση των πράξεων δανεισμού (*χρέωση/ξεχρέωση, κράτηση/ακύρωση κράτησης, ανανέωση χρέωσης*) που πραγματοποιούνται. Δυνατότητα εκτύπωσης αποδείξεων με

«Η δυναμική και οι προοπτικές των Δημοτικών Βιβλιοθηκών στην Ελλάδα»

τις τρέχουσες συναλλαγές κάθε μέλους. Διατήρηση Λίστας Υπομήσεων, δυνατότητα δημιουργίας αναφορών, απομακρυσμένης κράτησης μέσω του Διαδικτύου, κ.λπ.

Διαδικασίες Παραγγελίας υλικού:

α. Αρχείο Προμηθευτών: Καταχώρηση και διαχείριση (*διόρθωση, διαγραφή*) προμηθευτών της βιβλιοθήκης.

β. Παραγγελίες: Καταχώρηση και διαχείριση παραγγελιών (*δημιουργία, αποστολή στον προμηθευτή και παραλαβή παραγγελίας*).

γ. Στατιστικά Δεδομένα: Διατήρηση στατιστικών στοιχείων για τις χρεώσεις που πραγματοποιούνται, ανά κατηγορίες μελών και τίτλων. Δημιουργία εκθέσεων, κ.λπ.

Τεχνική Περιγραφή του 2ου Υποέργου

Το 2ο υποέργο περιλάμβανε τη μετάπτωση των δεδομένων του υφιστάμενου καταλόγου, δηλαδή των εγγραφών της Βιβλιοθήκης Κοζάνης, σε μορφή αναγνώσιμη και αξιοποιήσιμη από την νέα εφαρμογή (βιβλιογραφικών εγγραφών και εγγραφών καθιερωμένων τύπων βάσει των προτύπων ISO 2709 UNIMARC και UNIMARC/Authorities).

Στόχος μεταξύ άλλων είναι οι χρήστες του δικτύου να έχουν τις παρακάτω δυνατότητες:

- Ενημέρωσης για τίτλους βιβλίων και σε ποια βιβλιοθήκη υπάρχει διαθέσιμο αντίτυπο
- Δανεισμού με αποστολή στο σπίτι ή στο χώρο εργασίας (με χρέωση)
- Κράτησης βιβλίων
- Κατάθεσης προτάσεων για νέα βιβλία
- Ερωτήσεων για θέματα που αφορούν τις βιβλιοθήκες
- Δυνατότητας αυτόματης ενημέρωσης του χρήστη για κρατήσεις υλικού, για επιστροφές υλικού, για ένταξη νέων τίτλος στη συλλογή της βιβλιοθήκης, κ.λπ.

Εκπαίδευση Προσωπικού

Βασικό κομμάτι της ανάπτυξης του παραπάνω μοντέλου που παρουσιάστηκε είναι η συνεχής εκπαίδευση και επιμόρφωση των στελεχών του δικτύου των βιβλιοθηκών στη νέα εφαρμογή, τόσο για τις δικτυακές λειτουργικές απαιτήσεις της, όσο και για τις νέες δυνατότητες εξυπηρέτησης του αναγνωστικού κοινού. Στο πλαίσιο αυτό, η ΨΔΒ οργάνωσε με επιτυχία έναν κύκλο εκπαίδευσης 60 διδακτικών ωρών για το προσωπικό όλων των βιβλιοθηκών του δικτύου στην Κοζάνη.

Συμπεράσματα

Το Δίκτυο Βιβλιοθηκών Δυτικής Μακεδονίας είναι μια προσπάθεια δημοτικών βιβλιοθηκών της περιφέρειας που προσπαθούν να αναπτυχθούν με άξονα τη συνεργασία και την ανταλλαγή τεχνογνωσίας μεταξύ των φορέων. Η Ψηφιακή Διαπεριφερειακή Βιβλιοθήκη Κοζάνης είναι αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας, που βασικό σκοπό έχει να δημιουργήσει τις κατάλληλες υποδομές στις βιβλιοθήκες που συμμετέχουν για να αναπτύξουν ηλεκτρονικούς καταλόγους. Αυτή η πρώτη ουσιαστική προσπάθεια αυτοματοποίησης των βιβλιοθηκών αυτών αποσκοπεί στη δημιουργία μιας «Ψηφιακής Βιβλιοθήκης (e-library)», ενός δηλαδή διαδικτυακού τόπου όπου θα συγκεντρώνει μια σειρά από υπηρεσίες που στο κέντρο όλων θα είναι ο συλλογικός κατάλογος των βιβλιοθηκών που συμμετέχουν στο Δίκτυο. Άλλες υπηρεσίες θα είναι: η πρόσβαση στους δικτυακούς τόπων των κατά τόπων βιβλιοθηκών, η ενημέρωση για τις τρέχουσες εκδηλώσεις των βιβλιοθηκών σε όλη την περιφέρεια, η παροχή πληροφόρησης για τις δράσεις της κάθε βιβλιοθήκης, η ενημέρωση τους κοινού για κοινές δράσεις και προγράμματα εκπαίδευσης των βιβλιοθηκών, κ.λπ. Οι βιβλιοθήκες της Δυτικής Μακεδονίας μοιράζονται ένα όραμα, αυτό της συνεργασίας για την ανάπτυξη υπηρεσιών που θα υπηρετούν τον πολίτη. Στο όραμα αυτό αρωγός είναι οι νέες τεχνολογίες που δίνουν τη δυνατότητα σε μικρές βιβλιοθήκες που αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα, με κυριότερα την έλλειψη προσωπικού και χρηματοδότησης, να πετύχουν το στοίχημα της ανάπτυξης και προσφοράς στην κοινωνία.

Οι συγγραφείς ευχαριστούν τους συναδέλφους των βιβλιοθηκών που συμμετείχαν στο έργο για τις πολύτιμες πληροφορίες που παρείχαν για τις βιβλιοθήκες τους και την υποστήριξή τους στο έργο αυτό.

Παράρτημα Βιβλιοθηκών

«Κοβεντάρειος» Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης (www.kozlib.gr)

Πλ. 28^{ης} Οκτωβρίου 7, 50100 Κοζάνη

Τηλ. 2461022245, fax: 2461049319, E-mail: info@kozlib.gr

Υπεύθυνη: Ιωάννα Στεργιοπούλου 24610 50-635,632

Δημοτική Βιβλιοθήκη Πτολεμαΐδας

Διαδόχου Παύλου 20, 50200 Πτολεμαΐδα

Τηλ. 2463021154, fax: 2463055179, E-mail: ptolib@otenet.gr

Υπεύθυνη: Σοφία Καλμανίδου

Δημοτική Βιβλιοθήκη Καστοριάς

Βαλαλά 58, 52100 Καστοριά,

Τηλ. 2467028195, fax: 2467026408, E-mail: bibliotech@kta.forthnet.gr

Υπεύθυνη: Κατερίνα Νικολάου

Δημοτική Βιβλιοθήκη Άργους Ορεστικού

Κ. Θεοτόκου 24, 52200 Άργους Ορεστικό, Τηλ. 2467044100

Υπεύθυνος: Γιώργος Σιάτρας

Βιβλιοθήκη Μορφωτικού Ομίλου Βελβεντού

Ζήνωνος Παπαναστασίου 8, 50400 Βελβεντός

Τηλ. 2464031304, fax: 2464031088, E-mail: biblio_v@otenet.gr

Υπεύθυνη: Άννα Κατσαντώνη